

Iuliu Bod(G)O(L)la

Dobrică / 29/09/2010

Drumul spre legendă a început într-o după-amiază de mai. Și nu orice fel de mai. Era chiar 10 mai, Ziua Națională a României din 1877 și până prin 1947.

Iuliu Bodola | sursa: romaniansoccer.ro

Printre alte ceremonii, sărbătorirea Zilei Independenței în anul 1931 a fost marcată și prin meciul de fotbal dintre România și Bulgaria, contând pentru o etapă de Cupa Balcanică. În fața a 12 mii de spectatori, pe Stadionul „ONEF” (cunoscut mai târziu ca „Republicii”), Iuliu Bodola debuta în tricoul primei reprezentative într-un 11 din care au mai făcut parte: Alexandru Szatmary ca portar, Nichita Rusen și Gheorghe Albu cuplul de fundași, Radu Niculescu, Petre Steinbach și Gheorghe Mureșan formau trio-ul median, în timp ce cvintetul ofensiv al tricolorilor era compus din Andrei Glanzmann, Constantin Stanciu, Grațian Sepi (Căpitan) și Elemer Kocsis. Iuliu Bodola completa linia de cinci atacanți. Așa era pe vremurile alea. Jucai cu doi fundași și cinci atacanți pentru că fotbalul era deservit de un ideal suprem. Când a început să fie deservit de bani, „specialiștii” i-au căutat o scuză în termul de „fotbal-modern”.

Iuliu Bodola a văzut lumina zilei în ziua a 26-a din luna februarie a anului 1912, la Brașov. Cu doi ani înainte de înființarea clubului local Brașovia, la care acesta avea să-și îndeplinească perioada de juniorat între 1922 și 1929. Când a împlinit 17 ani, a luat drumul Oradei, îmbrăcând tricoul Clubul Athletic până în 1931 când revine în orașul natal pentru un sezon la IAR Brașov, echipa fabricii de avioane. Cu toate că nu participase niciodată la Turneul Final al Campionatul Național, impedimentele numindu-se Stăruința Oradea, Crișana Oradea și Mureșul Târgu Mureș, talentatul atacant central născut sub Tâmpa a atras repede atenția conducerii Naționalei care-l selecționa la vârsta de 19 ani pentru meciul cu Bulgaria de pe 10 mai 1931.

În acel meci, Iuliu Bodola nu a făcut doar act de prezență ci, așa cum îi stă bine unui centru-atacant cu instinct nativ de golgheter, a și marcat. De două ori chiar! În minutul 50 a majorat scorul la 2-0 după ce Căpitanul Grațian Sepi modificase primul tabela în minutul 25. Peste un sfert de oră, minutul 66, tânărul Bodola realizează prima sa dublă sub tricolor și reface ecartul de două goluri după ce bulgarii reușiseră să marcheze prin Lozanov în minutul 51. Până la urmă s-a termina 5-2 pentru România, Constantin Stanciu, celebru pentru golul contra statului Peru la Mondialul din Uruguay, realiza și el dubla.

Pentru Iuliu Bodola se anunța un viitor frumos. Și așa a și fost. După debutul plin de succes cu Bulgaria, Bodola, ajuns acum la IAR Brașov, bifa al doilea meci pentru România, contra Iugoslaviei, la Zagreb, în cadrul Cupei Balcanice. România realizează un nou meci spectaculos cu un scor pe măsură, 4-2, iar Iuliu Bodola este iarăși prezent cu o dublă pe lista marcatrilor în minutele 49 (când a făcut 2-1 pentru noi) și 89 (când a stabilit scorul final de 4-2).

Ce însemna acest drum spre legendă pe care pornise Iuliu Bodola? Însemna că de la debutul său în mai 1931 și până la izbucnirea celui De-al Doilea Război Mondial, acesta va marca în 48 de meciuri sub albastru-galben-roșu, 31 de goluri (și nu 30, așa cum apare menționat în mai toate clasamentele – detalii la sfârșit). Record de goluri ce avea să-l situeze timp de 58 de ani în fruntea golgheterilor echipei Naționale a României. De asemenea cele 48 de meciuri reprezentau și un record de selecții, doborât abia în anii '70.

Să vedem mai jos meciurile și golurile ce au făcut din cetățeanul român de etnie maghiară una din legendele fotbalului românesc.

1. 10 mai 1931: România – Bulgaria 5-2 (Bodola '50, '66), Cupa Balcanică. 2 GOLURI
2. 28 iunie 1931: Iugoslavia – România 2-4 (Bodola '49, '59), Cupa Balcanică. 2 GOLURI
3. 23 august 1931: Polonia – România 2-3 (nu marchează), amical
4. 26 august 1931: Lituania – România 2-4 (Bodola '33 [1-1], '36 [2-3], '? [2-4]), amical. Primul său hat-trick la Națională. 3 GOLURI
5. 20 septembrie 1931: România – Cehoslovacia „B” 4-1 (nu marchează), Cupa Europei Centrale pentru amatori.
6. 4 octombrie 1931: Ungaria „B” – România 4-0 (nu marchează), Cupa Europei Centrale pentru amatori.
7. 29 noiembrie 1931: Grecia – România 2-4 (Bodola '13 [0-1], '18 [0-2], '84 [2-4]), Cupa Balcanică. România câștigă prima ediție. **3 GOLURI**
8. 8 mai 1932: România – Austria „B” 4-1 (Bodola '45 [3-1]), Cupa Europei Centrale pentru amatori. 1 GOLURI
9. 12 iunie 1932: România – Franța 6-3 (Bodola '8 [1-0], '84 [6-3]), amical. 2 GOLURI
10. 26 iunie 1932: Bulgaria – România 2-0. Cupa Balcanică

11. 28 iunie 1932: România – Grecia 3-0 (Bodola '13 [3-0]), Cupa Balcanică. 1 GOLURI.
12. 3 iulie 1932: Iugoslavia – România 3-1 (nu marchează), Cupa Balcanică. România ratează câștigarea celei de-a doua ediții.
13. 2 octombrie 1932: România – Polonia 0-5. amical. Al 13-lea meci pentru Bodola chiar a fost cifră cu ghinion.
14. 16 octombrie 1932: Austria „B” – România 0-1 (nu marchează). Cupe Europei Centrale la amatori.
15. 4 iunie 1933: România – Bulgaria 7-0 (nu marchează). Cupa Balcanică.
16. 6 iunie 1933: România – Grecia 1-0 (nu marchează), Cupa Balcanică.
17. 11 iunie 1933: România – Iugoslavia 5-0 (Bodola '13 [2-0], '35 [4-0]), Cupa Balcanică. România câștigă pentru a doua oară trofeul. 2 goluri.
18. 24 septembrie 1933: România – Ungaria „B” 5-1 (nu marchează), Cupa Europei Centrale la amatori.
19. 29 octombrie 1933: Elveția – România 2-2 (nu marchează), Calificări pentru Cupa Mondială din 1934.
20. 25 martie 1934: Cehoslovacia „B” – România 2-2 (nu marchează), Cupe Europei Centrale la amatori. România câștigă ediția a doua a acestei competiții.
21. 27 mai 1934: Cehoslovacia – România 2-1 (nu marchează), Cupa Mondială din Italia. România este eliminată. Se înregistrează cu ocazia acestui meci cea mai lungă perioadă de ineficacitate pentru Iuliu Bodola la Națională: 5 meciuri consecutive fără gol marcat. Este probabil unul din motivele pentru care nu face parte din primul 11 pentru următoarele două meciuri ale Naționalei, un amical cu Polonia și meciul de Cupă Balcanică cu Grecia.
22. 30 decembrie 1934: România – Bulgaria 3-2 (Bodola '14 [1-0], '31 [2-0]), amical. Iuliu Bodola revine în ultimul meci al tricolorilor pe anul 1934 cu o dublă ajungând astfel la cota de 2 goluri.
23. 1 ianuarie 1935: Iugoslavia – România 4-0, Cupa Balcanică. România termină pe locul 3 (din patru) a patra ediție.
24. 17 iunie 1935: Iugoslavia – România 2-0, Cupa Balcanică

25. 19 iunie 1935: Bulgaria – România 4-0, Cupa Balcanică
26. 24 iunie 1935: Grecia – România 2-2 (Bodola '24 [2-1]), Cupa Balcanică. România termină pe ultimul loc a 5-a ediție. Bodola ajunge la 1 GOLURI. Iuliu Bodola pierde iar contactul cu primul 11 pentru amicalele din deplasare cu Germania și Suedia, și de acasă cu Polonia.
27. 10 mai 1936: România – Iugoslavia 3-2 (Bodola '21 [1-0], '46 [2-1], '51 [3-2]), Cupa Regelui Carol al II-lea și Cupa Balcanică. Bodola revine din „exil” în chiar ziua în care debuta acum 5 ani sub tricolor cu un hat-trick. Al doilea din carieră. **3 GOLURI**
28. 17 mai 1936: România – Grecia 5-2 (Bodola '2 [1-0], '80 [5-2]), Cupa Balcanică. 2 GOLURI
29. 24 mai 1936: România – Bulgaria 4-1 (nu marchează), Cupa Balcanică. România câștigă pentru a treia oară trofeul.
30. 4 octombrie 1936: România – Ungaria 1-2 (nu marchează), amical
31. 18 aprilie 1937: România – Cehoslovacia 1-1 (Bodola '63 [1-0]), Cupa Eduard Benes. 1 GOLURI
32. 10 iunie 1937: România – Belgia 2-1 (nu marchează), amical.
33. 27 iunie 1937: România – Suedia 2-2 (nu marchează), amical.
34. 5 iulie 1937: Polonia – România 2-4 (Bodola '18 [1-3]), amical. 1 GOLURI
35. 8 iulie 1937: Lituania – România 0-2 (Bodola '86 [0-2]), amical. **Primul meci în care Iuliu Bodola este Căpitanul Naționalei.** 1 GOLURI.
36. 12 iulie 1937: Letonia – România 0-0, amical.
37. 14 iulie 1937: Estonia – România 2-1 (Bodola '53 [1-1]), amical. 1 GOL
38. 8 septembrie 1937: Iugoslavia – România 2-1 (nu marchează), amical.
39. 8 mai 1938: România – Iugoslavia 0-1, Cupa Eduard Benes. Iuliu Bodola este pentru a doua oară Căpitanul României.
40. 5 iunie 1938: România – Cuba 3-3 (nu marchează), Cupa Mondială din Franța. Iuliu Bodola nu va evolua în meciul-rejucare.
41. 6 septembrie 1938: Iugoslavia – România 1-1 (nu marchează), Cupa Eduard Benes.

42. 25 septembrie 1938: România – Germania 1-4 (nu marchează), amical.

43. 4 decembrie 1938: Cehoslovacia – România 6-2 (Bodola '26 [0-2]), Cupa Eduard Benes. Bodola este pentru a treia oară Căpitanul echipei. 1 GOLURI

44. 7 mai 1939: România – Iugoslavia 1-0 (nu marchează), Cupa Regelui Carol al II-lea. Iuliu Bodola este pentru a patra oară Căpitan.

45. 18 mai 1939: România – Letonia 4-0(Bodola '41 [1-0], '76 [3-0]), amical. **Iuliu Bodola reușește ultima sa dublă în tricoul Naționalei României din postura de Căpitan pentru a cincea oară.** Meciul s-a jucat pe stadionul „ANEF” (viitor „Republicii”) din Capitală în fața unei asistențe de 14 mii. Partida a început la orele 17.30 iar **Iuliu Bodola reușea marcarea celui de-al 31-lea gol pentru România la orele 19 și un minut.** Recordul de 31 de goluri avea să reziste până în seara zilei de 15 octombrie 1997, adică 58 de ani și aproape 5 luni. Atunci, România juca ultimul meci din calificările pentru Franța '98 în deplasare, cu Irlanda. În minutul 53 ai noștri beneficiază de o lovitură liberă de pe la 30 de metri. Gică Hagi este cel care se pregătește să execute. Mingea este trimisă puternic peste zid, portarul irlandez este păcălit de traiectorie iar mingea intră fix sub transversală. Era minutul 53 al meciului de pe Landsdowne Road din Dublin. La orele 16 și 8 minute recordul lui Iuliu Bodola era doborât. Iată mai jos golul istoric reușit de Hagi.

Înainte meciului cu Anglia. Iuliu Bodola, al 4-lea în rândul de jos de la stânga spre dreapta.

„Bombardierul” a mai jucat încă trei meciuri pentru România. Pe 24 mai 1939 a fost Căpitan în primul meci susținut de-ai noștri în compania inventatorilor fotbalului, echipa Angliei. Pe 11 iunie a fost pentru ultima dată Căpitan de echipă (pentru a șaptea oară) în meciul de pe „ANEF” contra Italiei.

Ultimul său meci pentru România a fost pe 20 octombrie 1939. În fața a 25 de mii de suporteri, România remiza, 1-1, cu Ungaria, pe Stadionul „ANEF”.

Echipa României. Iuliu Bodola, al 5-lea de la dreapta la stânga.

În Campionatul Național, după periplul de un sezon pe la începutul anilor '30 la IAR Brașov, devine fidel pentru următoarele cinci sezoane Clubului Athletic Oradea cu care iese de două ori vice-campion al țării, în 1933 și 1935. Din 1937 ajunge în Capitală la „Negrii din Splai”, Venus București. În primul sezon obține numai locul doi, urmând apoi doi ani la rând când se încoronează Campion al României, 1939 și 1940.

După pierderile teritoriale din vara anului 1940, în special pierderea unei părți însemnate a Transilvaniei în favoarea Ungariei, atitudine opiniei publice față de etnicii maghiari din România devenea tot mai ostilă. În aceste condiții, Iuliu Bodola lasă Bucureștiul pentru a reveni la Oradea, oraș aflat în zona cedată Ungariei. Până în 1944, când Oradea va fi eliberată de Armata Română, Iuliu Bodola joacă pentru CAO în campionatul maghiar. În 1941 obține promovarea cu echipa Oradei în liga de elită a Ungariei pe care o va câștiga o dată (1944), reușind alte două clasări pe locul secund.

După încetarea ostilităților și falia tot mai abruptă ce se crea între români și maghiari, Iuliu Bodola evoluează sporadic între 1945 și 1946 la Ferrar Cluj, plecând apoi definitiv din România pentru a-și încheia cariera la MTK Budapesta în prima ligă maghiară. A evoluat și pentru Naționala Ungariei după 1940 în 13 partide reușind să marcheze patru goluri.

După plecarea sa la Budapesta, autoritățile, care controlau presa, pornesc o „fabrică de povești” denigratoare despre așa-zise activități pe care Iuliu Bodola le-ar fi practicat în timpul războiului, în paralel cu jocul de fotbal. Este acuzat de colaborare cu Gestapo-ul (Poliția Secretă Germană) pentru acțiuni anti-evreiești. Adică, pe semne, Bodola, când nu stabilea recorduri de goluri, îi turna la Gestapo pe evreii din Oradea sau Budapesta. În afară de mărturii inventate și

martori fabricați, nimeni nu a putut dovedi niciodată cu documente că aceste colaborări ar fi existat.

Ce a existat însă și se poate verifica în orice arhivă sunt următoarele:

Iuliu Bodola, un etnic maghiar, născut la Brașov pe vremea când orașul de sub Tâmpa făcea parte din Imperiul Austro-Ungar, a marcat 30 de goluri pentru Naționala de fotbal a României în 48 de meciuri. A participat cu aceasta la două Cupe Mondiale și cucerit trei Cupe Balcanice. Toate acestea într-un interval de 8 ani și 4 luni.

A jucat 179 de meciuri pentru Clubul Athletic Oradea la nivelul Diviziei A din România și Ungaria (adică la cel mai înalt nivel) pentru care a marcat 109 goluri. Grație acestor realizări memoria sa a fost onorată de locuitorii orașului pentru care a făcut istorie, iar în anul 2008, Stadionul „Municipal” din Oradea pe care-și dispută meciurile de acasă echipa FC Bihor, este botezat Stadionul „Iuliu Bodola”.

Vedere aeriană a Stadionului "Iuliu Bodola" din Oradea. Sursa: bihon.ro

A jucat 66 de meciuri pentru Venus București în Divizia A și Mitropa Cup (Cupe Europei Central) pentru care a marcat 49 de goluri. Cu acest club a câștigat și primele sale două Campionate ale României.

Venus, echipa campionă în 1939. Iuliu Bodola, al 6-lea de la stânga la dreapta.

În turul sezonului 1945-1946, joacă trei meciuri pentru Ferrar Cluj și marchează de trei ori.

La MTK Budapesta evoluează începând cu returul sezonului 1945-1946 și până la retragerea din 1949, joacă 91 de meciuri în prima ligă maghiară și marchează 40 de goluri.

TOTAL: 400 de meciuri și 235 de goluri. Asta în condițiile în care nu cunosc încă datele din anumite competiții cum ar fi: Cupa României, Cupa Ungariei, Liga a doua din Ungaria și meciurile de calificare pentru Turneul Final al Campionatului Național din România.

Curiozități despre Iuliu Bodola

De fapt, numele său este Gyula Bodola, dat fiind faptul că s-a născut în vremea când Brașovul era parte a Imperiul Austro-Ungar. După Marea Unire de la 1 decembrie 1918 a Transilvaniei cu România, numele său se schimbă în Iuliu.

În toate clasamentele menite a evidenția golgheterii echipei Naționale a României, Iuliu Bodola este permanent acreditat cu un număr de 30 de goluri înscrise. Această informație am luat-o și eu de bună dar m-am lămurit că este eronată atunci când am făcut lista de mai sus cu meciurile și golurile lui Iuliu Bodola pentru România. Când am adunat la sfârșit numărul golurile pentru a fi sigur că n-am făcut vreo eroare mi-au ieșit 31 de goluri, față de 30 câte credeam că sunt. Am luat apoi băbește câteva surse în care erau meciurile tricolorilor unde am numărat din nou reușitele lui Bodola. Atât Anuarul Fotbalului Românesc 1969-1971 cât și Albumul Tricolorii îmi confirmau cifra de 31 de reușite. Probabil că unul din meciurile în care a înscris Iuliu Bodola să fi fost scos pe parcurs din palmaresul Naționalei României. Sincer să fiu, nu mă interesează ce s-a făcut după. Ce s-a făcut pe teren rămâne pentru totdeauna.

Poate că a pierdut Iuliu Bodola recordul de goluri, însă deține alte trei recorduri ce nu vor fi depășite prea curând:

– toate cele 31 de goluri au fost înscrise numai din acțiune.

– cele mai multe „duble” pentru România, în număr de șapte: 5-2 cu Bulgaria, 4-2 la Iugoslavia, 6-3 cu Franța, 5-0 cu Iugoslavia, 3-2 cu Bulgaria, 5-2 cu Grecia și 4-0 cu Letonia

– cele mai multe „hatrick”-uri pentru România, trei: 4-2 la Lituania, 4-2 la Grecia și 3-2 cu Iugoslavia.

Echipele contra cărora Iuliu Bodola a înscris cele mai multe goluri sunt Iugoslavia și Grecia, cu câte 7 reușite în poarta fiecăreia.

În cele 48 de meciuri susținute pentru România a fost Căpitan al echipei în 7 (cu Lituania, de două ori cu Iugoslavia, Cehoslovacia, Letonia, Anglia și Italia). Cu el Căpitan, România a pierdut patru meciuri (0-1 cu Iugoslavia, 2-6 la Cehoslovacia, 0-2 cu Anglia, 0-1 cu Italia) și a câștigat alte trei (2-0 la Lituania, 1-0 cu Iugoslavia, 4-0 cu Letonia). A marcat patru goluri din postura de Căpitan al României: unul cu Lituania, unul cu Cehoslovacia și două cu Letonia.

Per ansamblu, cu el în teren în cele 48 de meciuri, Naționala României a înregistrat următoarele rezultate:

23 de victorii, 9 egaluri, 16 înfrângeri, golaveraj 106 la 86.

Recordul de 48 de selecții se evidențiază și el printr-o caracteristică frumoasă. În toate meciurile Iuliu Bodola a fost integralist. E drept că în acea vreme schimbările nu erau un lucru așa de comun cum sunt astăzi, însă chiar și așa este un fapt de apreciat.

Acest record al selecțiilor a durat până pe 4 decembrie 1974, adică 35 de ani. Atunci, într-un amical jucat de România la Tel-Aviv cu Israelul, Mircea Lucescu juca meciul cu numărul 49 pentru tricolori.

Pe nedrept uitat de fotbalul românesc, și din cauza originilor sale maghiare, Iuliu Bodola s-a stins pe 10 septembrie 1992 la Budapesta. Departamentul suferă de țara pentru care atunci când a intrat pe teren a dat tot ce a avut mai bun. A-l considera pe Iuliu Bodola cel mai talentat jucător de fotbal născut vreodată în Orașul Coroanei este un lucru de bun simț. La fel cum ar trebui să fie considerat și unul dintre cei mai mari fotbaliști români. Dar, vedeți voi, lumea uită lucruri și oameni ce ne-au marcat istoria și existența ieri sau alături. Cine să mai țină minte un fotbalist care în anii '30 rupea plasele în același ritm în care fotbaliștii din ziua de azi își schimbă orașul de rezidență.